

Algemene aanbeveling: definieer duidelijk het onderscheid tussen toekennings- en betalingsvoorwaarden van een pensioen

---

In dit hoofdstuk bespreken we de klachten van verschillende werknemers bij wie de melding op de pensioenbeslissing niet nageleefd werd. Aan verschillende werknemers werd immers op de pensioenbeslissing meegedeeld dat hun werknemerspensioen niet betaalbaar gesteld werd daar zij hun verklaring betreffende het uitoefenen van een beroepsactiviteit en/of het genot van vervangingsinkomen tijdens hun pensionering (Model 74) nog niet hadden teruggestuurd doch dat hun pensioen zou uitbetaald worden wanneer ze dit document zouden invullen en aan de betaalvoorwaarden voldeden. Het niet inwilligen van wat op de pensioenbeslissing vermeld stond was het gevolg van de verandering van de wetgeving einde 1995 (de wetgever heeft eind 1995 een artikel 3bis ingevoegd in KB nr. 50 dat stelt dat een werknemerspensioen enkel ingaat wanneer een pensioen daadwerkelijk en voor de eerste keer betaald wordt) die zo geïnterpreteerd kan worden dat voortaan niet enkel een Model 74 invullen vereist is doch tevens een nieuwe pensioenaanvraag moet ingediend worden. Vermits na een nieuwe pensioenaanvraag het pensioen ten vroegste kan ingaan vanaf de maand volgend op het indienen van de aanvraag, kan het pensioen volgens deze interpretatie niet langer met terugwerkende kracht betaald worden.

Omdat de FPD nog jarenlang na de wetwijziging deze interpretatie niet toepaste door de pensioenbeslissingen niet te motiveren in overeenstemming met deze nieuwe interpretatie pleit de Ombudsman Pensioenen ervoor dat de FPD:

- *voor wat betreft de gepensioneerden aan wie indertijd werd meegedeeld dat het terugsturen van het Model 74 voldoende was om hun pensioen te laten uitbetalen zijn aangevane verbintenis naleeft. D.w.z. dat voor deze gepensioneerden het terugsturen van het Model 74, waarin wordt meegedeeld dat alle niet-toegelaten beroepsactiviteit wordt stopgezet, moet worden beschouwd als voldoende en dat dan ook vanaf de datum van de aangegeven stopzetting het pensioen moet worden uitgekeerd. Dit naar analogie met het bemiddelingsresultaat van de Ombudsdienst Pensioenen in een Franstalig dossier;*
- *voor wat betreft de gepensioneerden die het Model 74 na de meegedeelde datum terugsturen (huidige tekst op de kennisgeving vereist dat het Model 74 wordt teruggezonden binnen de 3 maanden), deze datum van terugsturen zou worden beschouwd als de datum waarop een rechtsgeldige aanvraag werd ingediend;*
- *in de toekomst (na het aanpassen van de tekst op de kennisgeving en zo lang de wetgever de terminologie niet geüniformeerd heeft) zijn huidige werkwijze (met name het pensioen betaalbaar te stellen vanaf de maand volgend op de nieuwe aanvraag) te behouden. In dit geval zal aan de gepensioneerde een correcte informatie zijn meegedeeld.*

Meer algemeen bevelen wij de wetgever aan om het onderscheid tussen de toekennings- en betalingsvoorwaarden en de daaraan verbonden gevolgen duidelijk te definiëren door de hiertoe gebruikte terminologie te uniformiseren. In artikel 3bis KB nr. 50 wordt immers de term “gaat daadwerkelijk in” gehanteerd daar waar op andere plaatsen in de wetgeving op de werknemerspensioenen de termen “toekennen” en “uitbetalen”, “betaalbaar stellen” gebruikt worden.

De feiten

In de loop van november 2020 nam de heer Janssens contact op met de Ombudsdienst Pensioenen aangezien hij zich niet akkoord kon verklaren met de door hem ontvangen beslissing van de Federale Pensioendienst. Hij deelde ons eveneens de reden hiervan mee: *“In 2007 na het bereiken van mijn pensioengerechtigde leeftijd, heb ik bij de Federale Pensioendienst een Belgisch rustpensioen aangevraagd, aangezien ik een aantal jaren in België heb gewoond en gewerkt. Omdat ik tijdens de aanvraag in Nederland, waar ik op dat ogenblik opnieuw woonde, nog werkzaam was, werd mij medegedeeld, dat ik nog geen Belgisch rustpensioen zou ontvangen, maar pas nadat ik gestopt zou zijn met mijn werkzame leven. Dat had ik, toen ik in januari 2013 ben gestopt, blijkbaar opnieuw moeten aanvragen, maar dat is niet gebeurd. Bij opruimwerkzaamheden kwam ik de Belgische papieren weer tegen en heb in februari 2020 weer een verzoek ingediend. Het antwoord van de Belgische dienst van 4 maart 2020 heb ik echter nooit ontvangen. In mei 2020 nogmaals navraag gedaan en na ontvangst van een kopie van de brief van 4 maart 2020 bleek, dat het nieuwe verzoek niet door mij rechtstreeks kon ingediend worden, maar nu via de Sociale Verzekeringsbank in Nederland diende te verlopen. Dit is in juni meteen in gang gezet en goedgekeurd door de Federale Pensioendienst en er werd gemeld dat ik met inbegrip van juli 2020 mijn Belgisch rustpensioen zou ontvangen”.*

Ook de heer Peeters nam contact op met de Ombudsdienst Pensioenen met een analoge klacht. Hij deelde ons het volgende mee: *“In 2005 bereikte ik de leeftijd van 65 jaar. Na mijn aanvraag werd mijn rustpensioen als werknemer onderzocht en werd mij een pensioenbeslissing toegestuurd. Aangezien ik nog werkzaam was in Italië werd mij meegedeeld dat dit pensioen niet zou worden uitgekeerd. Aangezien ik eind december 2019 alle beroepsactiviteiten stopzette diende ik op 17 februari 2020 een nieuwe aanvraag in. Er werd mij echter meegedeeld dat, aangezien ik in Italië verbleef, ik een aanvraag bij het INPS¹ moest indienen, wat ik op 15 juni 2020 hebt gedaan. Het INPS weigerde echter om mijn pensioenaanvraag in ontvangst te nemen. Hierdoor kan ik dus geen pensioen ontvangen voor de jaren die ik in België heb gewerkt en al helemaal niet met terugwerkende kracht”.*

Bedenkingen

De pensioenwetgeving voor werknemers bepaalt in artikel 25 van het Koninklijk Besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers: *“Uitgezonderd in de gevallen en onder de voorwaarden door de Koning bepaald, zijn het rust- en overlevingspensioen slechts uitbetaalbaar zo de gerechtigde geen beroepsarbeid uitoefent en zo hij geen vergoeding wegens ziekte, invaliditeit of onvrijwillige werkloosheid bij toepassing van een Belgische of van een buitenlandse wetgeving inzake sociale zekerheid, noch een uitkering wegens loopbaanonderbreking, wegens tijdscrediet, of wegens het verminderen van de arbeidsprestaties, noch een aanvullende vergoeding, toegekend in het kader van een conventioneel brugpensioen, geniet”.*

Daarenboven bepaalt artikel 64 van het Koninklijk Besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers onder Hoofdstuk X – Betalingsvoorwaarden: *“Voor de toepassing van de artikelen 10 en 25 van het koninklijk besluit nr. 50 en artikel 3 van de wet van 20 juli 1990 en artikel 5 van het koninklijk besluit van 23 december 1996 dient onder beroepsarbeid te worden verstaan iedere bezigheid die, naargelang het geval, een in artikel 23, § 1, 1°, 2° of 4° of in artikel 228, § 2, 3° of 4°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, gecoördineerd door het koninklijk besluit van 10 april 1992 en bekrachtigd bij wet van 12 juni 1992 beoogd inkomen kan opleveren, zelfs indien ze door een tussenpersoon wordt uitgeoefend, en iedere gelijkaardige bezigheid uitgeoefend in een vreemd land of in dienst van een internationale of supranationale organisatie. (...) De pensioengerechtigde mag met ingang van 1 januari van het kalenderjaar waarin hij één van de in artikel 2 van het koninklijk besluit van 23 december 1996 bedoelde leeftijden heeft bereikt en onder de in deze paragraaf bepaalde voorwaarden: een beroepsbezigheid uitoefenen die onder toepassing valt van de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten, of van een soortgelijk wettelijk of reglementair statuut, voor zover het in het kalenderjaar betaald bruto beroepsinkomen, met uitzondering van het dubbel vakantiegeld en achterstallige bedragen inzake premies en bezoldiging zoals voorzien in artikel 171, 5°, b, d en e van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, per kalenderjaar [24.540,00 EUR] niet overschrijdt. (...) De inkomsten uit de beroepsbezigheid van de gerechtigde op een rustpensioen zijn niet langer onderworpen aan enige restrictie, indien, op de ingangsdatum van zijn eerste Belgische rustpensioen, hij een loopbaan in de zin van artikel 4, § 2, van het koninklijk besluit van 23 december 1996 bewijst van ten minste 45 jaar en in alle gevallen, vanaf 1 januari van het kalenderjaar tijdens welke hij de leeftijd bedoeld in artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit van 23 december 1996 bereikt”.*

¹ Zijnde de Italiaanse pensioendienst

Vereenvoudigd kunnen we dus stellen dat een pensioen kan worden toegekend ondanks het feit dat de gepensioneerde een niet-toegelaten beroepsactiviteit uitoefent maar dat in dergelijke gevallen het toegekende pensioen niet uitbetaalbaar is.

Bekijken we nu chronologisch de situatie van beide klagers.

De heer Janssens deed op 30 november 2006 conform de Europese reglementering via de bevoegde Nederlandse pensioendienst² een aanvraag om vanaf 1 mei 2007 zijn Belgisch rustpensioen te bekomen.

Op 14 juni 2007 deelde de Federale Pensioendienst hem mee dat hij vanaf 1 mei 2007 een Belgisch rustpensioen als werknemer bekomt van bruto jaarlijks 4.590,32 euro. In deze beslissing deelde de Federale Pensioendienst hem eveneens mee dat:

UW BELGISCH PENSIOEN WORDT NOG NIET *UITBETAALD* OMDAT DE RIJKSDIENST MOET NAGAAN OF U AAN DE UITBETALINGSVOORWAARDEN VOLDOET. HIERTOEF IS HET NODIG DAT U ZO SPOEDIG MOGELIJK BIJGEVOEGD FORMULIER MOD. 74 TERUGSTUURT.

Op 12 juli 2007 stuurt de heer Janssens zoals door de Federale Pensioendienst gevraagd het door hem ingevuld formulier Model 74, zijnde de verklaring betreffende de beroepsbezigheid, terug aan de FPD.

a) iedere beroepsbezigheid te hebben stopgezet of te zullen stopzetten

JA vanaf / / (datum) – (ga verder naar d)

NEEN (ga verder naar b)

b) vanaf 01 / 05 / 2007 een beroepsbezigheid verder te zetten of te hernemen.

Deze beroepsbezigheid wordt uitgeoefend

als WERKNEMER (arbeider, bediende, ambtenaar) bij
(naam en adres van de werkgever)

.....
.....
.....

Ik heb mijn werkgever op / / (datum) per aangetekend schrijven in kennis gesteld dat ik vanaf / / (datum) een pensioen geniet.

als ZELFSTANDIGE of HELPER

in EEN ANDERE HOEDANIGHEID (bv. mandaat, ambt, post, ...)

als SCHEPPER van WETENSCHAPPELIJKE WERKEN

bij het TOT STAND BRENGEN van ARTISTIEKE SCHEPPINGEN
(ga verder naar c)

c) dat de inkomsten uit de beroepsbezigheid zullen

worden BEPERKT

NIET worden BEPERKT

tot de wettelijke vastgestelde grenzen. Voor verdere uitleg kan u terecht op het formulier “Pensioen, beroepsactiviteit en sociale uitkeringen” dat u eerder werd toegestuurd.

Naar aanleiding van de ontvangst van dit formulier laat de FPD hem op 9 augustus 2007 weten dat deze verklaring de uitbetaling van zijn pensioen verhindert. Er wordt hem bijkomend gevraagd om, wanneer hij later de niet-toegelaten beroepsactiviteit stopzet, het formulier Model 74 terug te sturen naar de Federale Pensioendienst.

² Hij was op dat ogenblik immers woonachtig in Nederland.

Mijn diensten hebben de verklaringen ontvangen waarmee u me meldt dat u een beroepsactiviteit uitoefent.

Zoals u ze hebt aangegeven, verhindert die activiteit de uitbetaling van uw pensioen.

Als u later die activiteit staakt of een andere beroepsactiviteit uitoefent, stuur dan het bijgevoegde formulier ingevuld en ondertekend terug naar de Rijksdienst voor pensioenen, dienst Controle, Zuidertoren – 1060 Brussel.

Op 13 februari 2020 neemt de heer Janssens per brief contact op met de FPD met de vraag zijn Belgisch pensioen uit te keren. Als bijlage stuurt hij (zoals indertijd door de Federale Pensioendienst gevraagd) het Model 74 ingevuld terug waarin hij verklaart dat hij elke beroepsactiviteit op 2 mei 2013 heeft stopgezet. Op 4 maart 2020 deelt de FPD hem mee:

Als u wenst dat uw Belgische pensioenrechten worden onderzocht, moet u een aanvraag indienen bij de Nederlandse pensioeninstelling SVB. Die zal ons uw aanvraag en de verbindingsformulieren doorsturen.

Deze procedure geldt voor alle lidstaten van de Europese Economische Ruimte, voor Zwitserland en voor alle landen waarmee België een bilaterale overeenkomst heeft.

De heer Janssens doet wat de Federale Pensioendienst hem heeft gevraagd: hij dient in Nederland een pensioenaanvraag in.

Op 6 juli 2020 ontvangt de FPD het formulier E202³ van de bevoegde Nederlandse pensioeninstelling.

Aangezien op dit formulier de aanvraagdatum van 2006 wordt meegedeeld, vraagt de FPD aan de betrokken Nederlandse pensioendienst om de juiste datum van de aanvraag mee te delen. Op 22 juli 2020 deelt deze instelling mee dat de aanvraag zich moet situeren tussen 15 en 22 juni 2020.

Op 1 september 2020 stuurt de Federale Pensioendienst dan aan de heer Janssens zijn beslissing toe. Er wordt hem vanaf 1 juli 2020 een maandelijks bruto pensioen toegekend van 473,20 euro.

Aangezien de Ombudsdienst Pensioenen zich met deze beslissing niet akkoord kon verklaren vroegen we aan de FPD om bijkomende informatie.

Onze vraag was tweemaal.

Ten eerste vroegen wij het pensioen van de heer Janssens uit te keren vanaf 1 mei 2013⁴, zijnde de eerste dag van de maand van de stopzetting van alle niet-toegelaten arbeid aangezien uit de door de Federale Pensioendienst indertijd aan belanghebbende toegestuurde informatie bleek dat het terugsturen van het Model 74 de te vervullen vereiste was om het pensioen betaalbaar te stellen.

De FPD is immers ook na de wetwijziging van artikel 3bis KB nr. 50 door artikel 113 van de wet van 20 december 2015 het onderscheid blijven maken tussen betalings- en toekenningsvoorwaarden (en zo bleef er dus onduidelijkheid over de interpretatie van dit artikel).

In ondergeschikte orde – voor het geval de FPD niet zou ingaan op onze bemiddelingsvraag – vroegen wij waarom het pensioen niet betaald werd vanaf 1 maart 2020 (de eerste dag van de maand volgend op zijn schriftelijke vraag van 13 februari 2020).

³ Europees verbindingsformulier waarmee de uitwisseling gebeurt tussen de lidstaten onderling van de identificatie- en aanvraaggegevens.

⁴ Er werd gevraagd het pensioen betaalbaar te stellen vanaf 1 mei 2013 (en niet de eerste dag van maand volgend op de stopzetting) vermits 1 mei een feestdag is en klager dus de facto in mei 2013 niet meer gewerkt had.

De Federale Pensioendienst deelt ons mee dat in toepassing van artikel 3bis van het Koninklijk Besluit nr. 50 een pensioen slechts kan worden beschouwd als ingegaan indien het voor de eerste keer is betaald. Aangezien het toegekende pensioen ingevolge het uitoefenen van een niet-toegelaten beroepsactiviteit niet werd uitgekeerd oordeelde de FPD dat het pensioen dan ook nooit was ingegaan.

De Federale Pensioendienst stelt dat aangezien het pensioen nooit was ingegaan er een nieuwe aanvraag noodzakelijk was.

De Belgische pensioenwetgeving voorziet immers dat een rustpensioen (behoudens een aantal wettelijk bepaalde uitzonderingen) slechts kan worden toegekend indien er een rechtsgeldige aanvraag hiervoor wordt ingediend en dat, wanneer de aanvraag wordt ingediend na de pensioengerechtigde leeftijd, de ingangsdatum van dit rustpensioen wordt vastgesteld op de eerste dag van de maand die volgt op de nieuwe aanvraag.

Op basis van de nieuwe aanvraagdatum bij de Nederlandse Sociale Verzekeringsbank (SVB) stelde de Federale Pensioendienst de ingangsdatum van het recht dan ook vast op 1 juli 2020, dit is de eerste dag van de maand die volgt op de datum van de nieuwe aanvraag bij de SVB.

Op onze tweede vraag werd wel ingegaan: de FPD beschouwde de brief van de heer Janssens van 13 februari 2020 als zijnde de datum van de aanvraag zodat zijn pensioen, volgens de argumentatie van de FPD, kon ingaan op 1 maart 2020.

Er werd hem dan ook een nieuwe beslissing toegestuurd waarbij aan de heer Janssens een Belgisch pensioen werd toegekend vanaf 1 maart 2020.

Het antwoord (op onze eerste vraag) overtuigde ons niet.

De Belgische pensioenwetgeving bepaalt immers eveneens dat, voor de personen die woonachtig zijn in het buitenland, een aanvraag die werd ingediend na de leeftijd van 65 jaar wordt geacht te zijn ingediend op de 65e verjaardag⁵. Hierdoor kan gesteld worden dat het Belgische pensioen dan kan ingaan vanaf de eerste dag van de maand volgend op deze 65ste verjaardag.

Op basis van de letterlijke lezing van deze wettelijke bepaling hebben wij dan ook aan de Federale Pensioendienst gevraagd om dit opnieuw te onderzoeken met als ingangsdatum 1 mei 2007 (toekenning) en gelet op de verklaring inzake de stopzetting van de beroepsactiviteit uit te betalen vanaf 1 juni 2013.

De Federale Pensioendienst liet ons echter weten dat hij hierop niet wenst in te gaan. Volgens zijn interpretatie van artikel 18bis van het Koninklijk Besluit van 21 december 1967 geldt dit artikel voor personen die voor de eerste keer een aanvraag doen, zodat zij niet benadeeld worden t.o.v. mensen die in België wonen en waarbij er ambtshalve een onderzoek naar de pensioenrechten op de leeftijd van 65 jaar wordt opgestart (wat niet het geval is indien men in het buitenland woont vermits de pensioendienst niet beschikt over adressen in het buitenland waarnaar de vragenlijst van het ambtshalve onderzoek kan gestuurd worden).

Daar er in het geval van de heer Janssens reeds een onderzoek is geweest op de wettelijke pensioenleeftijd, oordeelde de Federale Pensioendienst dan ook dat dit in casu niet meer toegepast diende te worden.

Aangezien de Ombudsdienst Pensioenen niet over een dwingende bevoegdheid beschikt moesten we op dat ogenblik concluderen dat onze bemiddeling op dit punt zonder resultaat was gebleven.

We deelden dit dan ook aan belanghebbende mee en vestigden er zijn aandacht op dat hij steeds een beroep kon instellen bij de bevoegde arbeidsrechtbank tegen de beslissing van de Federale Pensioendienst om zijn pensioen slechts uit te keren vanaf 1 maart 2020 (zie verder).

5 Art. 18bis van het koninklijk besluit van 21 december 1967: "Onverminderd de bepalingen van de verordeningen van de Raad van de Europese Gemeenschappen en van de wederkerigheidsovereenkomsten waarbij België partij is, dienen de personen die in het buitenland verblijven hun aanvraag in bij een ter post aangetekende brief die rechtstreeks aan de Rijksdienst voor pensioenen wordt gericht. De aanvraag om rustpensioen van de personen die reeds de pensioenleeftijd bedoeld in de artikelen 2, § 1, en 3 van het koninklijk besluit van 23 december 1996 hebben bereikt, wordt geacht te zijn ingediend op de eerste dag van de maand waarin zij bedoelde pensioenleeftijd hebben bereikt."

De heer Janssens volgde onze raad op en diende een verzoekschrift in bij de bevoegde arbeidsrechtbank.

Op 7 april 2021 deed de arbeidsrechtbank Antwerpen (afdeling Tongeren) een uitspraak waarbij de bestreden beslissing werd hervormd in die zin dat het recht van de heer Janssens nog steeds ingaat op 1 mei 2007, doch dat hij pas recht heeft op de betaling van achterstallig pensioen vanaf 1 januari 2013, datum waarop hij alle uitbetalingsvoorwaarden vervulde als gevolg van de stopzetting van zijn beroepsarbeid.

De arbeidsrechtbank baseerde zich voor deze uitspraak op volgende argumenten :

“De Federale Pensioendienst stelt dat zij de tweede pensioenaanvraag van de heer Janssens de dato 13 februari 2020 correct kwalificeerde als een nieuwe aanvraag in de zin van art. 21 §1 van het KB van 21.12.1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers wat haar toeliet om hem een recht op rustpensioen toe te kennen vanaf 1 maart 2020, zijnde “de eerste dag van de maand volgend op die waarin de nieuwe aanvraag is ingediend”.

Voor die datum had de heer Janssens dus blijkbaar volgens de Federale Pensioendienst geen “recht” op rustpensioen.

De rechtbank stelt, in de eerste plaats, vast dat de Federale Pensioendienst reeds per brieven van 14 juni 2007 en 9 augustus 2007 n.a.v. de eerste pensioenaanvraag van de heer Janssens meedeelde dat hij recht op rustpensioen had vanaf 1 mei 2007. Er werd hem gewoon nog geen pensioen betaald omdat hij voorlopig niet de betaalvoorwaarden vervulde, gelet op de voortzetting van zijn beroepsactiviteiten.

Deze beslissing uit 2007 is conform aan de toen en thans nog altijd geldende pensioenwetgeving die een onderscheid maakt tussen toekennings- en betalingsvoorwaarden (zie ook Arbh. Gent 26.05.1995, AJT 1995 -96, 509, noot J. PUT “Het onderscheid tussen toekennings- en betalingsvoorwaarden in de pensioenwetgeving”): Toekenningsvoorwaarden betreffen het recht op een pensioen. Het gaat o.a. om het bereikt hebben van de pensioengerechtigde leeftijd en het gepresteerd hebben van voldoende arbeid als werknemer. De toekenningsvoorwaarden zijn o.m. omschreven in Hoofdstuk II “Rustpensioen” van het KB nr. 50 en Hoofdstukken III en IV van het Algemeen Reglement. Betalingsvoorwaarden betreffen de effectieve uitbetaling van het pensioen en voorzien in een cumulverbod: het ontvangen van pensioen kan niet gecumuleerd worden met het uitoefenen van beroepsarbeid of het genieten van enige vergoeding wegens ziekte, invaliditeit, werkloosheid of loopbaanonderbreking etc. De betalingsvoorwaarden zijn terug te vinden in artikel 25, eerste lid KB nr. 50 en Hoofdstuk X “Betalingsvoorwaarden” van het Algemeen Reglement.

Het Hof van Cassatie heeft dit onderscheid tussen toekennings- en betalingsvoorwaarden bevestigd, en beslist dat het stopzetten van beroepsarbeid geen toekennings- maar een betalingsvoorwaarde is in de pensioenwetgeving voor werknemers (Cass. 25.01.1993, JTT 1993, 222; zie ook Cass. 29.05.1994, JTT 1996, 64).

Gelet op deze wetgeving en rechtspraak, is de rechtbank van oordeel dat pensioen waarop al een recht bestaat, maar dat om een of andere reden niet toegekend/betaald wordt, wel betaalbaar wordt zodra alle betaalvoorwaarden vervuld zijn, en dit zelfs met terugwerkende kracht. Dit betekent specifiek voor de heer Janssens, die reeds recht had op pensioen vanaf 1 mei 2007, dat hij achterstallig pensioen kan opeisen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2013, datum van stopzetting van de beroepsactiviteit die de toekenning van het pensioen verhinderde.

De Federale Pensioendienst verwijst, om dit tegen te spreken, naar artikel 3bis van KB nr. 50, dat bepaalt: “De in artikel 1 bedoelde pensioenen gaan daadwerkelijk en voor de eerste maal in wanneer het voordeel wordt betaald. In geval van uitbetaling van vervallen achterstallen, wordt enkel de vervaldatum in aanmerking genomen.”

Deze bepaling werd ingevoerd door art. 113 van de Wet van 20 december 1995 houdende sociale bepalingen (Belgisch Staatsblad van 23 december 1995). De wetgever wou blijkbaar komaf maken met de vermelde cassatierechtspraak die het stopzetten van beroepsarbeid als betalingsvoorwaarde i.p.v. als toekenningsvoorwaarde bestempelde. De wetgever wou verhinderen dat toekomstige gepensioneerden, vlak voor een wetswijziging die hun pensioenrechten zou beperken, nog snel een pensioenaanvraag konden indienen om hun recht op pensioen te laten vaststellen o.b.v. de oude, gunstige regeling, om vervolgens door te werken tot de datum waarop zij werkelijk met pensioen wilden gaan (Verslag Commissie sociale zaken, Parl. St. Kamer 1995-96, nr. 207/4, 52; zie ook Arbh. Gent 26.05.1995, AJT 1995 -96, 509, noot J. PUT “Het onderscheid tussen toekennings- en betalingsvoorwaarden in de pensioenwetgeving”).

Probleem is evenwel dat artikel 3bis van het KB nr. 50 niet duidelijk vermeldt dat alle betalingsvoorwaarden voortaan als toekenningsvoorwaarden beschouwd moeten worden, en dat er daardoor pas een recht op pensioen ontstaat na stopzetting van arbeid. Bovendien zijn alle wettelijke bepalingen die het onderscheid tussen toekennings- en betalingsvoorwaarden maakten, o.a. artikel 25, eerste lid KB nr. 50 en Hoofdstuk X "Betalingsvoorwaarden" van het Algemeen Reglement, nog altijd van toepassing en niet afgeschaft door de Wet van 20 december 1995.

Naar het oordeel van deze rechtbank volstaat artikel 3bis van KB nr. 50 dan ook niet om het standpunt van de Federale Pensioendienst te ondersteunen dat de heer Janssens n.a.v. zijn eerste aanvraag nog geen recht had op pensioen vanaf 1 mei 2007 omdat hij de betalingsvoorwaarden niet vervulde, laat staan dat hij pas recht kreeg op pensioen vanaf 1 maart 2020 n.a.v. zijn tweede pensioenaanvraag.

De Federale Pensioendienst is trouwens zelf ook nog altijd het onderscheid blijven maken tussen betalings- en toekenningsvoorwaarden, tot op vandaag.

Ten eerste heeft de Federale Pensioendienst in de brieven van 14 juni 2007 en 9 augustus 2007, hierboven ook al aangehaald, meegedeeld dat het recht op pensioen vanaf 1 mei 2007 bestond maar dat de heer Janssens gewoon de betalingsvoorwaarden nog niet vervulde. De Federale Pensioendienst maakte dus dit onderscheid hoewel artikel 3bis van KB nr. 50 op dat moment ook al 12 jaar in voege was.

Verder, en dit is nog frappanter, heeft de Federale Pensioendienst het onderscheid tussen toekennings en betalingsvoorwaarden ook nog in deze procedure ingeroepen als verweer tegen een ander middel van de heer Janssens.

De heer Janssens heeft immers ook aangevoerd dat zijn laattijdige aanvraag dd. 13 februari 2020 niet verhinderde dat hem het recht op pensioen al vanaf pensioenleeftijd op 1 mei 2007 of minstens 1 januari 2013 werd toegekend, aangezien art. 18bis van het KB van 21 december 1967 bepaalde dat aangetekende pensioenaanvragen van personen die in het buitenland verblijven en die de pensioenleeftijd hebben bereikt, worden "geacht te zijn ingediend op de eerste dag van de maand waarin zij bedoelde pensioenleeftijd hebben bereikt."

De Federale Pensioendienst heeft hierop geantwoord dat de heer Janssens zich op deze bepaling niet kan beroepen "gezien het pensioenrecht reeds op de wettelijke pensioenleeftijd werd vastgesteld op basis van de oorspronkelijke aanvraag van 30 november 2006".

Het is volkomen tegenstrijdig om in één en dezelfde conclusie te erkennen en te betwisten dat het pensioenrecht van de heer Janssens reeds werd vastgesteld vanaf 1 mei 2007 n.a.v. diens oorspronkelijke aanvraag van 30 november 2006".

De Federale Pensioendienst kon zich met deze uitspraak echter niet akkoord verklaren en besliste dan ook om beroep hiertegen aan te tekenen.

Op het ogenblik van de redactie van dit jaarverslag was het resultaat hiervan nog niet gekend.

De situatie van de heer Peeters is, voor wat betreft de feiten, gelijkaardig.

Hij bereikte de wettelijke pensioenleeftijd (65 jaar) en deed eveneens conform de Europese Verordeningen een aanvraag tot het bekomen van zijn Belgisch rustpensioen. Op 15 maart 2006 ontving hij de beslissing van de Federale Pensioendienst waarbij hem een rustpensioen werd toegekend van jaarlijks 610 euro bruto.

Net zoals bij de heer Janssens werd hem in deze beslissing meegedeeld dat dit pensioen slechts zou worden uitgekeerd nadat hij het Model 74 ingevuld terugstuurde en als hieruit bleek dat hij aan de betaalvoorwaarden voldeed:

UW BELGISCH PENSIOEN WORDT NOG NIET UITBETAALD OMDAT DE RIJKSDIENST MOET NAGAAN OF U AAN DE UITBETALINGSVOORWAARDEN VOLDOET. HIERTOEF IS HET NODIG DAT U ZO SPOEDIG MOGELIJK BIJGEVOEGD FORMULIER MOD. 74 TERUGSTUURT.

Op 21 maart 2006 deelde de heer Peeters aan de Federale Pensioendienst mee dat hij zijn beroepsactiviteit in Italië zou verder zetten en dat de inkomsten van deze activiteit hoger zouden zijn dan de toegelaten grens.

Ik heb mijn werkgever op / / (datum) per aangetekend schrijven in kennis gesteld dat ik vanaf / / (datum) een pensioen geniet.

als ZELFSTANDIGE of HELPER

in EEN ANDERE HOEDANIGHEID (bv. mandaat, ambt, post, ...) *consultant*

als SCHEPPER van WETENSCHAPPELIJKE WERKEN

bij het TOT STAND BRENGEN van ARTISTIEKE SCHEPPINGEN
(ga verder naar c)

c) dat de inkomsten uit de beroepsbezigheid zullen

worden BEPERKT

NIET worden BEPERKT

Als gevolg van deze verklaring deelde de FPD hem op 30 maart 2006 mee dat zijn pensioen niet zou worden uitgekeerd en dat, bij stopzetting van deze niet-toegelaten beroepsactiviteit, het volstond om het formulier Model 74 terug te sturen aan de Federale Pensioendienst.

In de toekomst, wanneer u stopt met werken of als u een activiteit uitoefent waarvan de inkomsten de wettelijke grenzen respecteren, vragen wij u om het bijgevoegde formulier, volledig ingevuld en ondertekend, terug te sturen naar de Rijksdienst voor Pensioenen, Zuidertoren, 3 - 1060 BRUSSEL

Eind december 2019 zet hij al zijn beroepsactiviteiten stop en deelde dit op 17 februari 2020 per brief mee met in bijlage een Model 74 dit teneinde zijn Belgisch rustpensioen als werknemer uit te keren.

Als reactie hierop ontving de heer Peeters op 11 maart 2020 een bericht van de FPD waarin hem werd meegedeeld dat aangezien hij in Italië verbleef een aanvraag moest ingediend worden via de bevoegde Italiaanse pensioendienst (INPS).

Om uw rechten op een rustpensioen op basis van uw prestaties als werknemer in België te doen gelden, dient u de aanvraag **opnieuw in te dienen bij de Sede Subprovinciale INPS Tuscolano di Roma.**

<https://www.inps.it/nuovoportaleinps/default.aspx>

Dit organisme zal ons de verbindingsformulieren overbrengen en wij zullen hierna dan overgaan tot het onderzoek van uw aanvraag.

De heer Peeters nam op 15 juni 2020 contact op met de bevoegde Italiaanse pensioendienst teneinde zijn aanvraag in te dienen.

Deze instelling weigerde echter de aanvraag in ontvangst te nemen aangezien hij reeds een Italiaans pensioen genoot.

Teneinde de heer Peeters zo goed mogelijk te helpen namen wij contact op met de Federale Pensioendienst om zijn pensioen toch betaalbaar te krijgen.

Hierop reageerde de FPD positief en liet ons weten dat hij het rustpensioen van de heer Peeters “gelet op de aanvraag van 1 mei 2021⁶” zou uitbetalen vanaf 1 januari 2020.

Op 6 mei 2021 ontving de heer Peeters dan de beslissing waarin hem vanaf 1 januari 2020 een maandelijks pensioen van 60,68 euro werd toegekend.

Wij konden hiermee niet instemmen ons baserend op volgende redenering:

De FPD heeft op 15 maart 2006 een pensioenbeslissing aan de heer Peeters verstuurd waaruit bleek dat het terugsturen van het Model 74 volstond om een toegekend pensioen betaalbaar te stellen.

Hij heeft op 17 februari 2020 het Model 74 teruggestuurd met de melding dat hij eind december 2019 zijn beroepsactiviteit heeft stopgezet.

Wij verwezen ook naar de cumulatiewetgeving die sinds 1 januari 2015, ingevolge de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 20 januari 2015 tot wijziging van artikel 64 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 houdende het algemeen reglement van het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, voorziet dat de inkomsten uit een beroepsbezigheid uitgeoefend in combinatie met het rustpensioen niet langer beperkt dienen te worden in twee situaties: indien de gepensioneerde 1 januari van het jaar waarin hij 65 jaar bereikt of indien hij, op het ogenblik dat hij zijn pensioen opneemt, een loopbaan van minstens 45 jaar aantoonde.

Gezien deze nieuwe wetgeving die vanaf 1 januari 2015 toelaat onbeperkt bij te verdienen vanaf 1 januari van het jaar waarin de gepensioneerde 65 jaar wordt (de heer Peeters is dan reeds 75 jaar oud) voldeed de heer Peeters dus aan de voorwaarden om zijn pensioen betaalbaar te laten stellen. Wij vroegen dan ook zijn pensioen betaalbaar te stellen vanaf 1 januari 2015.

Tevens was er geen aanvraag ingediend op 1 mei 2021.

In ondergeschikte orde vroegen wij – voor het geval de FPD niet zou kunnen instemmen met de bovenstaande redenering – artikel 18bis koninklijk besluit van 21 december 1967 houdende het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers toe te passen.

Dit artikel stelt dat de aanvraag voor een rustpensioen van personen die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, bedoeld in de artikelen 2, §1, en 3 van het koninklijk besluit van 23 december 1996, wordt geacht te zijn ingediend op de eerste dag van de maand waarin zij de bedoelde pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.

Gelet op dit artikel zou de Federale Pensioendienst volgens ons ook wanneer het pensioen wordt geacht niet te zijn toegekend bij gebrek aan eerste betaling het pensioen van de heer Peeters met terugwerkende kracht tot 1 januari 2015 moeten uitbetaald worden.

Reeds op 15 juni 2021 ontvingen wij volgend antwoord van de Federale Pensioendienst: *‘Na analyse bevestigen wij dat de betrokkene wel degelijk recht heeft op zijn rustpensioen als werknemer vanaf 1 januari 2015 en dit in combinatie met zijn beroepsactiviteit. Het dossier zal opnieuw worden geopend voor herziening. Voor de periode vóór 2015 vormen de verklaringen van de betrokkene (Model 74 van 21/03/2006 waarin de uitoefening van een niet-beperkte beroepsactiviteit wordt gemeld) een belemmering voor de betaling van het pensioen’.*

Op 22 juni 2021 ontving de heer Peeters dan de beslissing van de Federale Pensioendienst waarbij hem vanaf 1 januari 2015 een pensioen als werknemer werd toegekend van 53,83 euro bruto per maand.

Bemerkingen en conclusie

1. De Ombudsdienst Pensioenen verwondert er zich over dat bij de afhandeling van het dossier van de heer Janssens (Nederlandstalig dossier) de Federale Pensioendienst blijft hameren op het feit dat het pensioen slechts kan worden toegekend nadat er een nieuwe aanvraag werd ingediend

6 De heer Peeters heeft geen aanvraag ingediend op 1 mei 2021. De vermelde datum is dan ook foutief.

aangezien het uitoefenen van een niet-toegelaten beroepsactiviteit moet beschouwd worden als een toekenningsvoorwaarde. Zelfs nadat er hieromtrent een uitspraak is van de bevoegde arbeidsrechtbank blijft de Federale Pensioendienst bij zijn standpunt en beslist om tegen deze beslissing beroep aan te tekenen.

In het dossier van de heer Peeters (Franstalig dossier) besluit de Federale Pensioendienst dat zonder dat er een aanvraag wordt ingediend er toch terugwerkende kracht kan zijn.

2. In een arrest van 25 januari 1993⁷ heeft het Hof van Cassatie geoordeeld dat het stopzetten van beroepsarbeid geen toekennings- maar een betalingsvoorwaarde is in de pensioenwetgeving voor werknemers. De eerste soort voorwaarden betreft het vaststellen van het recht op een pensioen, de tweede soort de effectieve uitbetaling van het pensioen. Indien een werknemer dus een (geldige) aanvraag indient voor een pensioen vanaf een bepaalde datum en aan de toekenningsvoorwaarden voldoet (voornamelijk de pensioengerechtigde leeftijd bereikt hebben en arbeid als werknemer gepresteerd hebben), zal hij een recht op een pensioen vestigen en zal de berekening van dat pensioen worden uitgevoerd. Indien hij echter blijft doorwerken (en meer verdient dan het toegelaten maximum), wordt de betaling van het pensioen opgeschort tot het moment dat hij zijn beroepsarbeid stopzet of beperkt tot beneden het toegelaten maximum.

Op 29 mei 1995 bevestigde het Hof van Cassatie⁸ dit standpunt.

Doch is er een probleem ontstaan sinds artikel 113 van de wet van 20 december 1995 houdende sociale bepalingen die artikel 3bis invoerde in het KB nr. 50 van 24 oktober 1967 wat stelt: *“De in artikel 1 bedoelde pensioenen gaan daadwerkelijk en voor de eerste maal in wanneer het voordeel wordt betaald. In geval van uitbetaling van vervallen achterstallen, wordt enkel de vervaldatum in aanmerking genomen.”*⁹

Dit artikel wou tegen de Cassatierechtspraak ingaan. De volgende passage uit de bespreking van dit wetsartikel in de Commissie Sociale Zaken van het Parlement geeft dit duidelijk weer: *“Vooraf in het licht van de op til zijnde pensioenhervormingen is het van het grootste belang dat er geen enkele verwarring over die notie blijft bestaan. Er dient inderdaad vermeden te worden dat toekomstige gepensioneerden van die interpretatiemogelijkheden gebruik maken om aan de toepassing van een wetswijziging te ontsnappen door snel hun pensioenaanvraag in te dienen en een toekenning te verkrijgen”* (Verslag namens de Commissie voor de sociale zaken, o.c., 52)¹⁰.

De vrees was er dat wanneer er pensioenhervormingen zouden doorgevoerd worden deze zouden omzeild kunnen worden. Vanaf het moment dat men vervroegd met pensioen zou kunnen gaan, zou men een pensioenaanvraag kunnen indienen en also een toekenningsbeslissing van het pensioen bekomen. Men zou verder kunnen werken en – indien men voor 1 januari van het jaar waarin men de wettelijke pensioenleeftijd bereikt de wettelijk toegelaten grenzen inzake werken naast pensioen zou respecteren¹¹ – later kunnen beslissen al dan niet het pensioen betaalbaar te laten stellen met terugwerkende kracht, ten vroegste vanaf de toekenningsdatum.

Doch heeft de pensioendienst steeds pensioenbeslissingen aan de heer Janssens en de heer Peeters verstuurd waaruit bleek dat het terugsturen van het Model 74 wel volstond om een toegekend pensioen betaalbaar te stellen.

Er is also een probleem ontstaan doordat het principe van gewettigd vertrouwen volgens welk principe de door de overheid opgewekte gerechtvaardigde verwachtingen van de burger in de regel moeten gehonoreerd worden (Cass., 27 maart 1992, RW, 1991-1992, 1466, De fiskale Koerier, 1992, 374, noot Baltus, F., Not. Fisk. M., 1993, 70, noot Leus, K.) niet meer gerespecteerd wordt.

Het enkel terugsturen van het Model 74 volstaat niet meer, ook al werd dit zo gecommuniceerd aan de betrokkenen. Nu moeten deze gepensioneerden voortaan een pensioenaanvraag indienen die geen

7 Cass., 25 januari 1993, J.T.T., 1993, 222, n., R. I7., 1993-94, 223 en Soc. Kron., 1993, 235, dat Arbh. Brussel, 21 juni 1991, Soc. Kron., 1992, 37 l, noot X. bevestigt.

8 Cass., 29 mei 1995, J.T.T., 1996, 64.

9 Dergelijk wetsartikel bestaat niet in het stelsel der zelfstandigen.

10 Verslag namens de Commissie voor de sociale zaken, Parl. St., Kamer 1995-96, nr. 207/4, 52.

11 Vanaf 1 januari van het jaar waarin men de pensioenleeftijd bereikt mag men onbeperkt bijverdienen (indien het pensioen dan toegekend kan worden) en is er dus wat dit aspect geen beperking meer om het pensioen met terugwerkende kracht betaalbaar te stellen.

terugwerkende kracht kan hebben. Alzo wordt wat vermeld werd in de toekenningsbeslissing niet ingewilligd.

In het vonnis van de arbeidsrechtbank van Antwerpen, afdeling Tongeren van 7 april 2021 verwoordt de rechter het als volgt: *“De Federale Pensioendienst is trouwens zelf ook nog altijd het onderscheid blijven maken tussen betalings- en toekenningsvoorwaarden, tot op vandaag. De Federale Pensioendienst maakte dus dit onderscheid hoewel artikel 3bis van KB nr. 50 op dat moment ook al 12 jaar in voege was.”*

Tweede probleem – dat opgeworpen werd in het vonnis van de Arbeidsrechtbank van Antwerpen, afdeling Tongeren van 7 april 2021 – is dat artikel 3bis van het KB nr. 50 niet duidelijk vermeldt dat alle betalingsvoorwaarden voortaan als toekenningsvoorwaarden beschouwd moeten worden, en dat er daardoor pas een recht op pensioen ontstaat na stopzetting van arbeid. Alle wettelijke bepalingen die het onderscheid tussen toekennings- en betalingsvoorwaarden maakten, o. a. artikel 25, eerste lid KB nr. 50 en Hoofdstuk X “Betalingsvoorwaarden” van het Algemeen Reglement, zijn immers niet opgeheven door de Wet van 20 december 1995.

Ten derde wordt in artikel 3bis KB nr. 50 de term “gaat daadwerkelijk in” gehanteerd daar waar op andere plaatsen in de wetgeving op de werknemerspensioenen de termen “toekennen” en “uitbetalen”, “betaalbaar stellen” gebruikt wordt. Professor Put verwoordt het als volgt: *“De wetswijziging had beter het onderscheid tussen toekennings- en betalingsvoorwaarden duidelijk gemaakt, de gevolgen daarvan aangeduid en de terminologie geüniformeerd, dan in sibillijnse bewoordingen een rechtspraak die de huidige pensioenwetgeving logisch interpreteert, pogen te ontkrachten”¹².*

Ten vierde merkte de Raad van State, afdeling wetgeving op dat in artikel 110 van de wet van 20 december 1995, dat artikel 3bis KB nr. 50 invoert, de definitie van “daadwerkelijk ingaan” de bedoeling van de steller van het ontwerp niet duidelijk weergeeft¹³.

Ten vijfde stelt de Ombudsdienst Pensioenen vast dat de Federale Pensioendienst de tekst die momenteel voorkomt op de kennisgeving van de beslissing een andere gewijzigde tekst is in vergelijking met de tekst die beide klagers ontvingen. In de nieuwe versie wordt aan de gepensioneerde duidelijk gemaakt dat het Model 74 binnen een bepaalde termijn moet worden teruggestuurd. Zo moet het Model 74 binnen de termijn van 3 maanden teruggezonden worden. De tekst op de beslissing luidt als volgt:

Als u dit pensioen wenst te ontvangen, dan moet u vóór 13/01/2021 het formulier Verklaring voor de uitbetaling van het pensioen (model 74) in bijlage invullen.

U kunt het formulier rechtstreeks invullen in uw elektronisch pensioendossier ‘mypension.be’. Antwoordt u per post, stuur het formulier dan naar de Federale Pensioendienst, Toekenning, Zuidertoren, Europaesplanade 1, 1060 Brussel.

Wij kunnen uw pensioen pas uitbetalen als het ingevulde formulier in ons bezit is en als uit dat formulier blijkt dat u aan de betalingsvoorwaarden voldoet. Vanaf het moment waarop uw werknemerspensioen ingaat, bouwt u geen pensioen meer op als werknemer of zelfstandige. Indien u verder pensioenrechten wil opbouwen, dan moet u het formulier niet invullen. Meer informatie vindt u op

<https://www.sfpd.fgov.be/nl/pensioenbedrag/berekening/verschillende-soorten-pensioenen/cumul>.

Deze vermelding op de beslissing stemt overeen met het artikel 3bis KB nr. 50, met name is de vermelding consequent met het feit dat de toekenningsbeslissing teniet gedaan wordt indien er geen eerste betaling plaats vindt bij gebrek aan een Model 74.

Doch de verbetering van de mededeling op de beslissing is nog onvolledig. Wij hebben er toch nog een aantal bedenkingen bij.

12 Arbh. Gent 26.05.1995, AJT 1995-96, 509, noot J. PUT “Het onderscheid tussen toekennings- en betalingsvoorwaarden in de pensioenwetgeving”.

13 Advies van de Raad van State, Parl.St., Kamer, 1995-96 nr. 207/11, 99.

Ook in deze nieuwe formulering maakt de Federale Pensioendienst nog steeds geen melding van het feit dat door het uitoefenen van een niet-toegelaten activiteit en dus bij gebrek aan een eerste betaling de toekenningsbeslissing teniet gedaan wordt. Daarenboven – en nog veel belangrijker – wordt aan de gepensioneerde nog steeds niet meegedeeld dat indien hij zijn pensioen later wenst (m.a.w. wanneer hij het Mod. 74 later dan de vermelde datum terugstuurt) hij een nieuwe aanvraag moet indienen. Met alle gevolgen vandiens indien deze nieuwe aanvraag later zou gebeuren dan de maand volgend op de gevraagde ingangsdatum. Deze informatie is dus cruciaal.

Verder is ook de mededeling *“Vanaf het moment waarop uw werknemerspensioen ingaat, bouwt u geen pensioen meer op als werknemer of zelfstandige. Indien u verder pensioenrechten wil opbouwen, dan moet u het formulier niet invullen”* niet volledig in overeenstemming met de wettelijke bepalingen ter zake. Deze tekst is inderdaad correct wanneer de gepensioneerde een rustpensioen als werknemer, eventueel gecombineerd met een rustpensioen als zelfstandige geniet en een toegelaten activiteit (eventueel zonder beperking vanaf de leeftijd van 65 jaar) uitoefent.

Doch deze tekst is niet in overeenstemming met de wettelijke bepalingen indien het een gepensioneerde betreft die een beroepsactiviteit als zelfstandige uitoefent waarvan de inkomsten de wettelijk toegelaten grens met meer dan 100% overschrijden nadat het pensioen gedurende een bepaalde periode werd toegekend en betaald. Het pensioen van de desbetreffende gepensioneerde wordt dan geschorst, hij moet de bijdragen in hoofdsom en toebehoren betalen als zelfstandige en opent daarvoor wel pensioenrechten als zelfstandige. Dit is natuurlijk wel een uitzonderingssituatie.

Wij roepen de Federale Pensioendienst dan ook op om deze communicatie met de gepensioneerde aan te passen zodat deze de correcte informatie bekomt.

Algemeen komen wij dan ook tot de conclusie dat, gelet op de rechtszekerheid, het gewettigd vertrouwen van de gepensioneerde en het feit dat de FPD een onderscheid is blijven maken tussen de toekennings- en de betalingsvoorwaarden, ook na de invoering door artikel 113 van de wet van 20 december 1995 die artikel 3bis KB nr. 50 wijzigde (en er dus onduidelijkheid bleef over de interpretatie van dit artikel), het aangewezen is dat de Federale Pensioendienst:

- voor wat betreft de gepensioneerden aan wie indertijd werd meegedeeld dat het terugsturen van het Model 74 voldoende was om hun pensioen te laten uitbetalen zijn aangegane verbintenis inwilligt. D.w.z. dat voor deze gepensioneerden het terugsturen van het Model 74 waarin wordt meegedeeld dat alle niet-toegelaten beroepsactiviteit wordt stopgezet moet worden beschouwd als voldoende en dat dan ook vanaf de datum van deze stopzetting het pensioen moet worden uitgekeerd. Dit naar analogie met het bemiddelingsresultaat van de Ombudsdienst Pensioenen in een Franstalig dossier (Peeters);
- voor wat betreft de gepensioneerden die het Model 74 na de meegedeelde datum terugsturen (huidige tekst op de kennisgeving vereist dat het Model 74 wordt teruggezonden binnen de 3 maanden), deze datum van terugsturen zou worden beschouwd als de datum waarop een rechtsgeldige aanvraag werd ingediend;
- in de toekomst (na het aanpassen van de tekst op de kennisgeving en zo lang de wetgever de terminologie niet geüniformeerd heeft) zijn huidige werkwijze behoudt. In dit geval zal aan de gepensioneerde een correcte informatie zijn meegedeeld.

Doch teneinde alle interpretatieproblemen op te lossen doen wij ook een oproep aan de wetgever.

Aangezien:

- uit een vonnis¹⁴ van de Arbeidsrechtbank van Antwerpen blijkt dat artikel 3bis van het KB nr. 50 niet duidelijk vermeldt dat alle betalingsvoorwaarden voortaan als toekenningsvoorwaarden beschouwd moeten worden, en dat er daardoor pas een recht op pensioen ontstaat na stopzetting van arbeid en dat alle wettelijke bepalingen die het onderscheid tussen toekennings- en betalingsvoorwaarden maakten, o. a. artikel 25, eerste lid KB nr. 50 en Hoofdstuk X “Betalingsvoorwaarden” van het KB van 21 december 1967, nog altijd van toepassing zijn en niet afgeschaft door de Wet van 20 december 1995;

¹⁴ Arbeidsrechtbank van Antwerpen, afdeling Tongeren van 7 april 2021.

- in artikel 3bis van het KB nr. 50 de term “gaat daadwerkelijk in” gehanteerd wordt daar waar op andere plaatsen in de wetgeving op de werknemerspensioenen de termen “toekennen” en “betaalbaar stellen” gebruikt worden;
- de Raad van State, afdeling wetgeving op artikel 110 van de wet van 20 december 1995, dat artikel 3bis KB nr. 50 invoert, stelt dat de definitie van “daadwerkelijk ingaan” de bedoeling van de steller van het ontwerp niet duidelijk weergeeft¹⁵;
- professor Put stelt dat: *“De wetswijziging tot invoering van artikel 3bis van het KB nr. 50 had beter het onderscheid tussen toekennings- en betalingsvoorwaarden duidelijk gemaakt, de gevolgen daarvan aangeduid en de terminologie geüniformeerd, dan in sibillijnse bewoordingen een rechtspraak die de huidige pensioenwetgeving logisch interpreteert, pogen te ontkrachten”*¹⁶

Wij bevelen de wetgever aan om het onderscheid tussen de toekennings- en betalingsvoorwaarden en de daaraan verbonden gevolgen duidelijk te definiëren door de hiertoe gebruikte terminologie te uniformiseren. In artikel 3bis KB nr. 50 wordt immers de term “gaat daadwerkelijk in” gehanteerd daar waar op andere plaatsen in de wetgeving op de werknemerspensioenen de termen “toekennen” en “betaalbaar stellen” gebruikt worden.

¹⁵ Advies van de Raad van State, Gedr. St., Kamer, 1995-96 nr. 207/11, 99.

¹⁶ Arbh. Gent 26.05.1995, AJT 1995 -96, 509, noot J. PUT "Het onderscheid tussen toekennings- en betalingsvoorwaarden in de pensioenwetgeving".